

LÉLEKELEMZÉS
A Magyar pszichoanalitikus Egyesület szakfolyóirata

A 7. évfolyam, 2012/2-es szám tartalma
Előfizetés

Kedves Kollegina! Kedves Kollega!

Szeretnénk felhívni a figyelmét, hogy a **Magyar Pszichoanalitikus Egyesület** szakmai folyóirata, a **Lélekelemzés 7. évfolyamának 2. száma** ez év szeptember végén jelenik meg.

A szám tartalma:

Jakab Katalin

Szerkesztői előszó

**IDEGÉLETTANI KUTATÁSOK HATÁSA A PSZICHOANALITIKUS ELMÉLETALKO-
TÁSBAN**

Sarkadi Borbála

Biológia és pszichoanalízis találkozása a kényszeres jelenségek magyarázatában

Yoram Yovell

A hisztériától a poszttraumás stressz zavarig: Pszichoanalízis és a traumatikus emlékek neurobiológiája

ÁLOMRÓL ÉS ÁLMODOZÁSRÓL

Pető Katalin

Az álomfejtésről – ma

Juhász Angéla

Az asszociáció születése

JÁTÉKBAN, KAPCSOLATBAN: GYEREKEKKEKEL

Halász Anna

Kölcsönös egymásra hatásban. Legújabb elméletek a gyerekerápiában

Ledniczki Ildikó

Cselekvéstől a szavakig

JÁTÉKBAN? KAPCSOLATBAN? : A VILÁGGAL

Borbándi János

A klímaváltozás és a mindenhatóság illúziója

ALKOTÓ ÉS BEFOGADÓ KAPCSOLATA

Miklós Barbara

Az *anya* és az *apa* metaforái Charles Baudelaire *A Romlás Virágai* című verseskötetében

Fecskó Edina, Urbán Szabolcs, Martos Tamás

Introjektív folyamatok a filmbefogadásban

AZ ANALITIKUS KÉPZÉSRŐL – VITAINDÍTÓ

Szajcz Ágnes

Az analitikus kompetencia meghatározása és az átlátható értékelési rendszer

SZERKESZTŐI ELŐSZÓ

Olvasóink folyóiratunk ez évi, második számában is találnak tanulmányokat az „Álom, fantázia, kreativitás” témakörében rendezett analitikus konferencia előadásai alapján. Míg az előző szám az alkotás művészi és terápiás hatásait járta körül, addig most álomról, gondolatok születéséről, alkotó és befogadó közti kapcsolatról, a virtuális tér használatának lehetőségeiről olvashatnak.

Arra is lehetőségük nyílik, hogy gyakorló analitikusok munkájáról olvasva bepillantást nyerjenek abba a kapcsolati térbe, ahol az analitikus párosban az álom-álmodozás-fantázia-kreativitás és a gondolatok születése zajlik. Érdekes megfigyelni, hogy a klinikust, aki szubjektuma teljességével van együtt a pácienstel, a társtudományok újabb megállapításaival (is) gazdagodó elméleti háttér hogyan készíti „magán elméletének” kreatív felülvizsgálatára.

Sarkadi Borbála tanulmánya egy újra időszerű területet, a kényszeres jelenségeket és a kényszerbetegség kezelési lehetőségeit vizsgálja. Egybeveti a pszichoanalitikus ismereteket a neurobiológiai kutatások újabb eredményeivel és így jut terápiás módszertani következtetésekre, amiket klinikai példával is illusztrál. Meggyőző érvelése szemléletünket módosítva segítheti munkánkat ennek a terápia-rezisztens tünetcsoportnak a kezelésében.

Yoram Yovell tanulmányával azt a sorozatunkat folytatjuk, ami immár harmadik alkalommal az analitikus elméleti szemináriumok anyagából szemezget. A hagyományteremtés mellett most az is a célunk volt, hogy az előző számban a traumatizáció, trauma fogalmát megvitató Bokanowski tanulmány után olyan cikket közöljünk, ami az idegtudományok felfedezéseit összeköti a trauma-elmélettel. A szerző ugyanis a traumatikus emlékekkel kapcsolatos pszichoanalitikus elméleteket a memóriastruktúrát és működést illető legfrissebb neurobiológiai felismerésekkel gazdagítja, és esetpéldán keresztül azt is bemutatja, hogyan alkalmazható mindez a klinikai munkában.

Következő blokkunk szerzőit, mint akik a budapesti iskola hagyományain nevelkedtek, inspirálta a jóval később megszületett és mára egyre nagyobb elismertséget kapó Bion-i gondolkodás, a tartalmazó kapcsolatban megszülető szimbólumok, gondolatok lehetőségének tanulmányozása.

Pető Katalin tanulmányában a súlyos személyiségzavarok, illetve a terápia során regresszív szakaszba jutó páciensek álmainak lelki fejlődésben betöltött szerepéről, értelmezéséről gondolkodik. Az álomfunkció és értelmezés pszichoanalitikus megközelítését régóta tanulmányozó szerző ebben a munkájában nyomon követi a Freud, Ferenczi, Bion, Ogden, Fonagy és munkatársai nevével kijelölt elméleti utat, és jut el az álomfejtésben a mához, amit klinikai gyakorlatának szép példáival illusztrál.

Juhász Angéla abba a – narcisztikus személyiségzavarok esetén gyakran tapasztalható – kapcsolati térbe enged bepillantást, ahol a szavak valójában a terapeuta elbűvölésére szolgálnak és a páciens folyamatos belső gondolkodása megakadályozza, hogy valós szelfje érzelmi fragmentumai beépülhessenek gondolkodásának szubjektív jelentéssel bíró folyamatába. A szerző Bion elméleti megközelítésére alapozva mutatja be, ahogy munkája során a tartalmazás és a „reverie” segítségével beindulhatnak az aszociatív folyamatok.

Az analitikus gyerekterápia a játék és a cselekvés központi szerepén keresztül *mindig* közel/bele visz bennünket azokhoz/ba a primer, gyakran kaotikus érzésekhez/be, melyeket a felnőttek analízisében *gyakran* a kapcsolati jelenségekben érünk tetten, és igyekszünk a verbalitás hatókörébe vonni. Következő két szerzőnk ebbe a kint is, bent is „zajló”, gyerekterápiás kapcsolati világba visz.

Halász Anna tanulmánya érthető és élvezetes módon vezeti végig az olvasót azokon a szemléleti változásokon, amik átformálták az analitikus elméletet és gyakorlatot, ideértve saját gyerekterápiás gyakorlatát is. A játék szimbólumainak olvasásától, a szimbolikus tartalmak nélküli játszás kapcsolati jelentésének megértéséig hosszú út vezetett, aminek egyik kitüntetett állomása a csecsemőmegfigyelés. A szerző esetrészletei kiválóan példázzák az ebből is nyert tudást: kölcsönös kapcsolaton keresztül tanulja meg a gyerek a világ és saját belső világa értelmezését.

Ledniczki Ildikó tanulmánya abból a – gyerekterapeutákkal gyakran előforduló – helyzetből született, amikor gyerek és terapeuta között valamilyen akció zajlik, valami, ami nem illeszkedik a terápia folyamatába – látszatra. Érvelése szerint ezeknek a mindennapos, olykor banálisnak tűnő eseményeknek

kapcsolati jelenségként a terápia áttételi-viszontáttételi kontextusában van a helye, – hogy mi módon, azt esetpéldákon mutatja be.

Borbándi János már címválasztásával felkelti figyelmünket. Olyan kurrens témát ígér, ami napjaink társadalmi és egyéni működésmódját érinti. A klíma változik-e inkább, mint korábban, vagy mi félünk-e jobban a változáshoz való alkalmazkodástól, miközben a virtuális világban egy kattintással változtunk. Pszichoanalitikus magyarázó elméleteket segítségül hívva gondolkodik azon, hogy az információ-technológiai eszközök segítik-e, vagy éppen gátolják az egyén kreativitásának kibontakoztatását.

Alkotó és befogadó kapcsolatát elemzi a következő két tanulmány. Miklós Barbara a művészi alkotófolymatot vizsgálja Baudelaire *A Romlás Virágai* című verseskötetén keresztül. Pszichoanalitikus irodalomkritikusként, mint írja, az „újraalkotó” szemszögéből válik részesévé a költői sorsnak, irodalmi alkotásnak és fogalmaz pszichoanalitikus értelmezést Lacan-i és Kristeva-i elméletekre alapozva.

A Fecskó Edina, Urbán Szabolcs, Martos Tamás szerzőhármastanulmánya a nézőben zajló lelki folyamatok pszichodinamikus vizsgálatáról ad számot Hitchcock *Szédülés* című filmje kapcsán. Vizsgálatainkban a nézők tárgykapcsolati mintázatát állították a középpontba abból a feltételezésből kiindulva, hogy a film pszichodinamikus motívumainak hatását megfelelő mérőeszközzel és projektív teszttel igazolhatják. A problémafelvetéssel és a nyert eredményekkel a pszichoanalitikus filmelmélet relevanciáját igazolták, a nézői élmény introjektív tartalmait azonosították.

Végül pedig, az egyesületünk szupervíziós szemináriumán megkezdett eszmecsere terét időben és formailag is támogató, olvasóinkat Szajcz Ágnes összefoglaló írásával biztatjuk a közös gondolkodásra, a képzésben szerzett tapasztalataik felidézésére.

Az analitikus kompetenciák, és azok átlátható értékelése napjainkban a nemzetközi analitikus közösség – hazai kollégák részvételével zajló – egyik kiemelt kutatási területe. Egyik korábbi számunkban, Szőnyi Gábor és Bien Filet tanulmányában már olvashattunk erről. Szajcz Ágnes most az értékelési folyamatban jól hasznosítható Tuckett-féle modellt ismerteti részletesen, de hangot ad a képzésben résztvevők igényeinek is. A kompetencia- alapú, átlátható értékelési rendszer ugyanis képző és képzendő, végző soron a magas színvonalú szakmaiság, azaz közös érdekünk.

Ezzel kapcsolatos véleményüknek, észrevételeiknek következő számunkban szívesen helyt adunk.

Jakab Katalin

ELŐFIZETÉS

2012-ben a 2 számra az éves előfizetési díj nem változott, továbbra is 3600 Ft, amely a postaköltséget is tartalmazza. A lap bolti ára kötetenként 2200 Ft.

Előfizetés emailben az MPE címére: info@psychoanalysis.hu, megjelölve az előfizető nevét, postai és számlázási címét, valamint a példányszámot.

Ezzel egyidejűleg kérjük az előfizetési díjat átutalni a Magyar Pszichoanalitikus Egyesület **11100104-19009856-38000007** számú számlájára. A közleményben kérjük feltüntetni: Lélekelemzés 2012.

Külön a 2012/2. szám is rendelhető, ennek ára postaköltséggel együtt 2200 Ft.

Az előfizetők a lapot postán kapják meg. Amennyiben befizetésük **szeptember 18. előtt** beérkezik, a lapot még az MPE október 5-6-i őszi konferenciája előtt kézhez kapják.